

1979, 17. února – Sdělení VONS č. 77 „Odsouzení Jiřího Slovák“ o hlavním líčení u Okresního soudu v Mostě s Jiřím Slovákem a jeho odsouzení pro trestný čin hanobení republiky a jejího představitele.

Okresní soud v Mostě rozhodl v hlavním líčení konaném dne 8. prosince 1979 v senátě složeném z předsedy Drahošlava Matěchy, promováného právníka, a soudců Ladislava Růty a Čestmíra Víška, že Jiří Slovák je vinen spácháním trestného činu hanobení republiky a jejího představitele (§ 103 tr. z.), za což ho odsoudil k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání čtyř měsíců v I. nápravně výchovné skupině; zároveň mu uložil ochranné protialkoholní léčení.¹ Krajský soud v Ústí nad Labem tento rozsudek v odvolacím řízení dne 18. ledna 1979 potvrdil;² senátu krajského soudu předsedal Josef Kugel. V přípravném řízení věc vyšetřoval ppor. Venclíček z OO VB Most.³ Jiří Slovák dosud trest nenastoupil.⁴

Obžalobou okresního prokurátora v Mostě JUDr. Miroslava Wohanky byl Jiří Slovák žalován, že v nezjištěnou dobu v březnu 1977 – téměř před dvěma roky! – v Mostě před restaurací Luna a ve Skupově ulici opakovaně vykřikoval výrok „až bude Gustav Husák viset na větvi, bude v české zemi ráj“, čímž snižoval vážnost prezidenta republiky a dopustil se tím uvedeného trestného činu.⁵

Při soudním řízení prohlásil Jiří Slovák, který se měl popsaného jednání dopustit v opilosti, že si žalovaného skutku není vědom.⁶ Před soudem se domáhal psychiatrické léčby. Rovněž prokurátor navrhol upuštění od potrestání a ochranné léčení.⁷ Je krajně neobvyklé, že soud tomuto návrhu nevyhověl a Jiřímu Slovákovi vyměřil nepodmíněný trest odnětí svobody. Jiří Slovák, nar. 22. února 1954, signatář Charty 77, je zedník a bydlí v Mostě, tř. Františka Halase 2615. Podle znaleckého posudku je chronickým návykovým alkoholikem a slaboduchý; byly u něho zjištěny známky perinatální encefalopatie.⁸ V minulosti byl trestán za trestný čin výtržnictví, jehož se měl dopustit verbálním projevem.⁹

Z dostupných materiálů je zřejmé, že soud nesprávně hodnotil skutek i osobnost obžalovaného, jestliže kromě rozhodnutí o ochranném léčení stanovil i trest odnětí svobody. Jiří Slovák je jedním z mnoha čs. občanů, kteří jsou odsuzováni k nepodmíněným trestům odnětí svobody za obdobné verbální projevy.

Informace o Chartě 77, r. 2, 1979, č. 3, s. 7–8.

POZNÁMKY

¹ Rozsudek Okresního soudu v Mostě z 8. 12. 1979 je uložen in: OS v Mostě, soudní spis k případu Jiřího Slováka (spis. zn. 1 T 550/78) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. 1 Rt 1919/91; též LP, Sb. VONS, inv. č. 280, sign. I/2, kart. 44.

² Dne 14. 12. 1978 podal Jiří Slovák odvolání proti rozsudku Okresního soudu v Mostě s odůvodněním, že prvoinstanční soud neučinil dostatečná skutková zjištění. Vyslechl pouze Josefa Hegra, který je sám ve vazbě jako obviněný z trestného činu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku, tudíž je jako svědek nevěrohodný (k případu Josefa Hegra viz sdělení VONS č. 69, 72 a 78, dokumenty č. 69, 72 a 78), a Zdeňka Beneše, který nebyl bezprostředně přítomen údajnému pronášení inkriminovaného výroku, a proto se jedná o svědectví pouze zprostředkované. Další svědek Jaroslav Kincl nebyl při hlavním líčení slyšen vůbec. Slovák dále požadoval, aby byli vyslechnuti znalci, kteří na jeho osobu vypracovali posudek z oboru psychiatrie. Slovák se v odvolání ztotožnil se žalobou, když uvedl, že by mu mělo být nařízeno ochranné léčení psychiatrického a protialkoholního ústavního charakteru, neměl mu však být uložen nepodmíněný trest odnětí svobody. Odvolání J. Slováka je uloženo in: OS v Mostě, soudní spis k případu Jiřího Slováka (spis. zn. 1 T 550/78) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. 1 Rt 1919/91; též LP, Sb. VONS, inv. č. 280, sign. I/2, kart. 44.

Odvolání Jiřího Slováka bylo 18. 1. 1979 zamítnuto Krajským soudem v Ústí nad Labem. Bližší informace viz v protokolu o veřejném zasedání a v usnesení senátu Krajského soudu v Ústí nad Labem složeného z předsedy Josefa Kugla a soudců Josefa Srpa a Františka Nováka z 18. 1. 1979. OS v Mostě, soudní spis k případu Jiřího Slováka (spis. zn. 1 T 550/78) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. 1 Rt 1919/91.

Jiří Slovák se při líčení u Okresního soudu v Mostě obhajoval sám, teprve u Krajského soudu v Ústí nad Labem se nechal zastupovat Janou Doležalovou z Advokátní poradny v Ústí nad Labem. Pro ni rovněž napsal stručnou zprávu o svém životě a případu, která je uložena in: LP, Sb. VONS, inv. č. 280, sign. II/1, kart. 44.

- ³ Vyšetřovatel Okresní správy SNB oddělení vyšetřování VB Most ppor. Emil Venclíček zahájil 11. 9. 1978 trestní stíhání J. Slováka obviněného z trestného činu hanobení republiky a jejího představitele. Proti tomuto usnesení podal Slovák stížnost, kterou okresní prokurátor v Mostě Miroslav Wohanka 27. 9. 1978 zamítl jako opožděnou. OS v Mostě, soudní spis k případu Jiřího Slováka (spis. zn. 1 T 550/78) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. 1 Rt 1919/91
- ⁴ Slovák nastoupil výkon trestu 17. 3. 1979 v NVÚ Plzeň-Bory, odkud byl po výkonu trestu 13. 7. 1979 propuštěn na svobodu. Poté měl být předán na protialkoholní ústavní léčení do Psychiatrické léčebny v Horních Beřkovicích, kam ovšem nebyl přijat kvůli výskytu infekčního onemocnění. Okresní soud v Litoměřicích změnil 13. 2. 1980 ústavní protialkoholní léčení na léčbu ambulantní. Tamtéž.
- ⁵ Ve výpovědi z 20. 9. 1978 sepsané vyšetřovatelem Okresní správy SNB oddělení vyšetřování VB Most ppor. Emilem Venclíčkem Slovák popřel, že by uvedený výrok prohlásil: „*Rozhodně popírám, že bych někdy v měsíci březnu 1977, ani v jiné době, vykřikoval ve výčepu restaurace LUNA v Mostě a na Skupově ulici výrok uvedený v usnesení. Tento výrok je proti mé mysli a nikdy bych ho neuvedl, i když se vším, co se u nás děje nesouhlasím, což jsem vyjádřil tím, že jsem podepsal CHARTU 77. Kde to bylo, zde neuvedu.*“ Slovákův výrok potvrdili Josef Hegr a Zdeněk Beneš během svědeckých výpovědí v trestní věci proti Jiřímu Chmelovi (k případu Jiřího Chmela viz sdělení VONS č. 23, 49, 60, 61 a 164, dokumenty č. 23, 49, 60, 61 a 165, k případu Josefa Hegra sdělení VONS č. 69, 72 a 78, dokumenty č. 69, 72 a 78). Výrok ve své svědecké výpovědi z 20. 10. 1978 potvrdil i Jaroslav Kincl. Další svědci uvedli, že neslyšeli, že by Jiří Slovák inkriminovaný výrok pronesl, a uváděli jeho abnormální chování v opilosti. Záznamy svědeckých výpovědí jsou uloženy in: tamtéž.
- Obžaloba okresního prokurátora v Mostě z 8. 11. 1978 je uložena in: tamtéž; též LP, Sb. VONS, inv. č. 280, sign. I/1, kart. 44.
- ⁶ Na začátku hlavního líčení u Okresního soudu v Mostě 8. 12. 1978 J. Slovák popřel, že by uvedený výrok pronesl. OS v Mostě, soudní spis k případu Jiřího Slováka (spis. zn. 1 T 550/78) uložený jako příloha rehabilitačního spisu, spis. zn. 1 Rt 1919/91, protokol o průběhu hlavního líčení u Okresního soudu v Mostě s J. Slovákem.
- ⁷ Prokurátorem byl František Šístek, viz protokol o hlavním líčení u Okresního soudu v Mostě s J. Slovákem in: tamtéž.
- ⁸ Soudně znalecký posudek z oboru psychiatrie vypracovaný Annou Hamouzovou a Jiřím Mikulou viz in: tamtéž.
- ⁹ Okresní soud v Mostě odsoudil Jiřího Slováka pro trestný čin výtržnictví, jehož se měl dopustit v podnapilém stavu vulgárními výroky namířenými proti třem ženám. Tamtéž, rozsudek Okresního soudu v Mostě ve věci J. Slováka z 8. 12. 1978.